

ת"פ 23021/10/11 - יניב אלבז נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 23021-10-11 מדינת ישראל נ' אלבז
תיק חיצוני: 0-1160-46893-2011

לפני כבוד השופטת איילת השחר ביטון פרלה
המבקש יניב אלבז באמצעות עו"ד אבי אמר
נגד מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (אזרחי)
המשיבה

החלטה

לפני בקשת ב"כ המבקש לקבל לידיו העתק תסקיר מעצר, שנערך בעניינו של המבקש בכדי להשתמש בו בהליך אזרחי שמנהל המבקש נגד המשיבה.

בקצירת האומר יפורטו העובדות ולפיהן ביום 12.10.11 הוגש כתב אישום נגד המבקש, בעודו עצור. כתב האישום ייחס למבקש עבירת תקיפת בת זוג וגרימת חבלה של ממש, עבירת היזק לרכוש במזיד ועבירת איומים; בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשת מעצר שנדונה בהליך מ"ת 23036-10-11 (להלן: הליך המעצר).

ביום 12.10.11 שוחרר המבקש לחלופה למעצר וביום 1.1.12 הוגש תסקיר בעניינו של המבקש, על רקע בקשה שהגיש לשינוי תנאי החלופה למעצר שבה היה מצוי אותה העת (להלן: התסקיר).

כעת, עותר ב"כ המבקש לקבל העתק מהתסקיר, בהיותו, כך לטענתו, ראייה מהותית הדרושה לו לשם הוכחת תביעתו בהליך ת"א 62682-10-18 שמתנהל בבית המשפט המחוזי בחיפה ועניינו תביעה שהגיש המבקש נגד המשיבה (להלן: ההליך האזרחי).

הבקשה לא הרחיבה על אודות ההליך האזרחי ועל הרלוונטיות של התסקיר לעניין במחלוקת שם. כל שנטען בבקשה שלא יגרם כל נזק וכן לא יפגע כל אינטרס מעצם המצאת התסקיר לידי ב"כ המבקש, הואיל ואין בהמצאתו לידיו כדי לחתור תחת חסיון התסקיר ובכוונת המבקש לעשות בו שימוש במסגרת ההליך האזרחי בכפוף למגבלות הדין הפלילי. מנגד, כך נטען, אם לא יועבר התסקיר לידי ב"כ המבקש, יפגעו זכויותיו של המבקש.

המשיבה בעצה אחת עם שירות המבחן התנגדה לבקשה. נטען כי מסירת תסקיר מעצר לצורך ניהול הליך אחר לא עולה בקנה אחד עם כללי החיסיון החלים על תסקירי שירות מבחן ועל החומר שנאסף במסגרת חקירת שירות מבחן קודם לעריכת תסקיר.

עוד נטען כי הסמכות להורות על עריכת תסקיר מעצר מוסדרת בסעיף 21א לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996 (להלן: חוק המעצרים) וחסיון התסקיר מוסדר בסעיף 191 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח

משולב), התמ"ב - 1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי); חסיון זה, כך נטען, מגביל השימוש בתסקיר למסגרת ההליך הפלילי שלשמו נערך בלבד. תקנה 28 (א) לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד - 1974 (להלן: תקנות סדר הדין הפלילי) אף היא נוקטת לשון דומה.

על האמור, הוסף והוטעם שלפי תקנה 29 ותקנה 30 לתקנות המבחן (שירות המבחן), התשי"ט - 1959 (להלן: תקנות המבחן) ישנה חובה לשמור תוכן התסקיר וכל מידע שנאסף תוך כדי עריכתו בסודיות.

לבסוף, הפנתה המשיבה לבש"פ 5859/04 מדינת ישראל נ' אבו סביח, שם תוארה ההשפעה השלילית של שימוש בתסקיר שלא למטרות שלשמן הוא נערך, עד כדי פגיעה אנושה בחופשיות זרימת המידע לשירות המבחן ובעבודתו.

מכאן להכרעה.

אקדים ואומר שהמחלוקת האמיתית שעלי להכריע בה, לא דורשת עיסוק בקשיים שהועלו מצד המשיבה באשר למעמדו של שירות המבחן והמשמעויות הכרוכות בעשיית שימוש בתסקיר מחוץ להליך שבשלו הוא נערך ועניין זה יבואר בהמשך. הגם שכך, פטור בלא כלום אי אפשר.

תפקידיו של קצין המבחן מוסדרים בסעיפים 9-11 לתקנות, כאשר לפי סעיפים אלה קצין המבחן מוסמך לבצע חקירות, בדיקות ועיון במידע וחומרים שנמצאים אצל המשטרה, אצל התביעה ובתיק בית המשפט. על קצין המבחן, לפי סעיף 15 לתקנות לרשום את כל הידיעות בתיקו האישי של המופנה וכן לערוך תסקיר על סמך ממצאיו בהתאם להוראות כל דין.

קצין מבחן הוא עובד סוציאלי ולפיכך, לצד הוראות החוק שעוסקות בסמכויותיו כקצין מבחן, הוא כפוף גם לחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו - 1996 ולקוד האתיקה של העובדים הסוציאליים. באלה ניתן למצוא התייחסות לחובת הסודיות והחיסיון שחל על מידע שהגיע לידי עובד סוציאלי תוך עיסוקו במקצוע.

קצין מבחן הוא לא עד או מומחה במובן הרגיל של המילה. הוא בעל תפקיד מיוחד ויוצא דופן, בהיותו 'קצין בית משפט' (ראו א. ברק, התסקיר וקצין המבחן למבוגרים, חברה ורווחה, ג (תש"מ), 162, הערה 1, עמ' 168); כך וברוח הדברים, ישנה התייחסות ייחודית לתסקיר, עד כדי כך שקצין המבחן לא מוגבל במקורות המידע ובתכנים שרשאי הוא לציין בתסקיר, לרבות שחרורו מעמידה בכללים החלים על הוכחת עובדות מבחינה משפטית והוא אף פטור מחובת עמידה בחקירה נגדית.

תסקיר כולל עובדות, הערכות והמלצות. לנוכח המידע הרגיש שמצוי בתסקיר בהיבט של צנעת הפרט והמידע הכמעט בלתי מוגבל שבו בהיות שירות המבחן משוחרר מכבלי דיני הראיות, הדין הסדיר את סודיות המידע שנאסף ומצוי בו, חסיונו, היקף השימוש שיעשה בו ודרך ההתחייסות אליו (ראו סעיף 29-30 לתקנות המבחן, סעיף 191 לחוק סדר הדין הפלילי וסעיף 28 לתקנות סדר הדין הפלילי).

על רקע האמור, נדונה לא פעם שאלת חסיונם של התסקיר ושל החומרים שנאספו לצורך עריכתו, במסגרת בקשות של בעל דין וצדדים שלישיים לעיין בתסקירים ולעשות בהם שימוש מחוץ להליך הפלילי לתכליות שונות (ראו לדוגמה: בג"צ 2754/94 לוי נ' שרת העבודה והרווחה נ (4) 353 (21.10.96); בש"פ 756/15 פלוני נ' מדינת ישראל (8.3.15), פסקה 27; רע"פ 486/18 סועאד נ' מדינת ישראל (4.3.18), פסקה 13; בג"צ 6190/18 פלוני נ' בית המשפט המחוזי מרכז ואח' (20.9.18), פסקאות 4-5).

ואולם, שימוש בתסקיר לחוד ומתן רשות לעיון בתסקיר לחוד.

שאלת הרלוונטיות של התסקיר להליך האזרחי והשאלה אם ניתן לעשות בו שימוש לצרכים נוספים מעבר לתכלית המקורית שלשמה הוא נערך הן שאלות נפרדות משאלת זכות העיון בו מטעמו של בעל דין.

בתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), תשס"ג-2003 ישנן ההוראות המסדירות עיון בתיקי בית משפט. עיון, משמעו, כך לפי סעיף 1 לתקנות אלה "לרבות צפייה, האזנה, העתקה, צילום, הדפסה, הקלטה, קבלת פלט מחשב או קבלת עותק של מסמך בכל דרך אחרת, בהתאם לסוג המידע וצורת החזקתו".

לפי תקנה 3 לתקנות אלה, בעל דין רשאי לעיין בתיק בית המשפט שהוא צד בו, אלא אם כן הוא אסור לעיון על פי דין. לצורך כך, די בהודעת עיון אף בלא נימוק נלווה (בשונה ממי שאינו צד להליך שנדרש להגיש בקשה. ראו תקנה 4 לתקנות אלה).

אם כן, השאלה שנדרש להכריע בה מונחית לפי הוראות אלה ולעניין התסקיר יש לבחון אם ישנו איסור על פי דין לעיון בו.

סעיף 21א לחוק המעצרים קובע שעל תסקיר מעצר יחולו הוראות סעיף 191 לחוק סדר הדין הפלילי.

בשונה מההסדר הקבוע באשר לתסקיר על קטין (ראה סעיף 23 לחוק הנוער (ענישה, שפיטה ודרכי טיפול), התשל"א - 1971), סעיף 191 לחוק סדר הדין הפלילי מורה כי העתק מהתסקיר ימסר לתובע וסנגורו של הנאשם, אם יש לו סנגור, ובית המשפט רשאי לצוות שהעתק כאמור ימסר גם לנאשם עצמו. עוד מוסדרת בסעיף האמור רשות בית המשפט, על פי הצעה מנומקת של קצין המבחן או ביוזמתו שלו, לצוות מטעמים מיוחדים שאין לגלות את תוכן התסקיר, כולו או מקצתו, לבעלי הדין.

עיון בהליך המעצר מלמד כי לא הוגבלה זכות העיון בתסקיר ואף ב"כ המבקש דאז התחייס אליו בדיון מיום 3.1.12, במסגרת הליך המעצר; מן העבר האחר לא ניתנה הוראה שהתסקיר ימסר לנאשם ומשום כך זכות העיון היא באמצעות בא כוחו.

במצב דברים זה משהוגשה הבקשה באמצעות עורך דינו של המבקש ובהיעדר מניעה אחרת נראית לעין, ב"כ המבקש רשאי לעיין בתסקיר, בכפוף לכללי הסודיות הנוגעים לתסקיר [ראו לדוגמה ע"פ 5031/94-ו' נאאל רפיק נ' מדינת ישראל (13.10.13)].

מובהר כי ההיתר לעיון בתסקיר, אין משמעו מתן רשות לעשות שימוש בתסקיר במסגרת ההליך האזרחי או כל הליך שהוא מחוץ להליך המעצר. עניין זה נותר להכרעה לפני הערכאה הרלוונטית בהתאם לכללי הדין [ראו לדוגמה: ת"א (חיפה) 877/02 בביב סעדיה נ' אריה חברה לביטוח בע"מ (23.10.05); ת"א (חיפה) 995/05 פלוני נ' מיקוד אבטחה שמירה שירותים ונקיון בע"מ (30.11.06); ת"א 31535-08-10 (מחוזי נצרת) מנורה חברה לביטוח בע"מ נ' ח' מ' (5.5.11); ת"א (מחוזי ת"א) ענת קם נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ (4.5.16); ת"א (פ"ת) 31054-02-13 שיאחי נ' משטרת פתח תקווה (14.3.15)].

סוף דבר, מותר לב"כ המבקש לעיין בתסקיר המעצר שמצוי בהליך המעצר. ההיתר משמעו העברת העתק לידי ב"כ המבקש, הכפוף כאמור, לכללי הסודיות הנוגעים לתסקיר.

המזכירות מתבקשת להמציא ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ח' ניסן תש"פ, 02 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.